

CURIERUL JUDICIAR

ZIAR SĂPTĂMÂNAL

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — PRACTICĂ

ADEVER SI LUMINA

JUSTITIE SI LIBERTATE

DIRECTOR: PETRE BORS

PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an 30 Lei
Pe 6 luni 16 >
Pe 3 luni 8 >

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă portul

Pentru inserții și reclame a se adresa la administrație



REPRODUCȚIA INTERZISĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

No. 5, CALEA RAHOVEI, No. 5

Un număr vechiu 2 Lei

 Cine primește două numere consecutive din acest ziar se consideră ca abonat. 

S U M A R

Jurisprudența Română :

Inalta Curte de casație secțiunii unite: *Procurorul general al Curței de apel Galați recurge contra decisiunii Camerei de punere sub acuzare a acelei Curți No. 176/94 dată în chestia mandatului de depunere contra lui Haralambie Dimitriu.*

Idem secția I: *Sofia și Radu Rale ca tutori ai minorilor Jurascu cu Ecaterina Jurascu.*

Idem: *Minorii General N. Dabija cu Eug. Dabija și consiliul judiciar al d-nei Dabija.*

Curtea de Apel Galatz secția II: *Giuseppe G. Verona cu Primăria Brăila și Ministerul Lucr. Publice.*

Numiri în magistratură.

Informațiuni.

Bibliografie.

JURISPRUDENȚA ROMANA

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNI UNITE

Președinția d-lui C. E. SCHINA Prim-Președinte

Procurorul general al Curței de apel Galați recurge contra decisiunii camerei de punere sub-acuzare a acelei Curți No. 176/94 dată în chestia mandatului de depunere în contra lui H. Dimitriu.

Mandat de depunere sau arestare.— Camera de punere sub acuzare.— Dacă încheerile tribunalului prin care se confirmă sau se infirmă mandatele de depunere sau arestare ale judecătorului de instrucțiune, sunt supuse opozițiunii sau apelului la Camera de punere sub acuzare.

Incheerile tribunalului prin care se confirmă sau se infirmă mandatele de depunere sau arestare date de judecătorul de instrucțiune, nu se pot ataca pe calea opozițiunii sau apelului la Camera de punere sub acuzare.

Decisiunea No. 4/95. Respins ca nefondat re-

cursul făcut de procurorul general al Curței de apel din Galați, contra decisiunii camerei de punere sub acuzare a acelei Curți No. 176/94

Curtea deliberând,

Având în vedere decisia supusă recursului și motivele de casare ce se invoacă contra ei, din care reiese că cestiunea de motivat este aceea de a se stabili dacă încheerile ce tribunalul de județ pronunță în virtutea art. 92 din legea de organizare judecătorească din 1890 sunt sau nu susceptibile de opoziție sau apel, înaintea camerei de punere sub acuzare;

Considerând că din conținutul citatului articol 92, rezultă că legiuitorul, în interesul protecțiunii libertății individuale, derogând la regulile prescrise de codul de procedură penală, a subordonat măsurile de detențiune preventivă luate de judecătorul de instrucțiune controlului tribunalului respectiv, chemându-l să se pronunțe, dacă menține sau nu mandatul de depunere sau arestare, ce judecătorul de instrucțiune va decerne în contra prevenitului în cursul instruirii unei afaceri, lăsând neatinse dispozițiunile acelui cod în ce privesc regulile relative la punerea în libertate provisorie pe cauțiune;

Considerând că Țisul articol nu prevede nici o cale de reformă a încheerilor ce tribunalul pronunță în această materie; că în lipsă de o asemenea dispozițiune espresă și în vedere că coprinsul acestui articol nu e de cât o reproducțiune aproape fidelă a art. 4 și 5 ale legii Belgiane din 20 Aprilie 1874 asupra detențiunii preventive, fără ca să se fi adoptat și art. 19 din aceea lege, care acordă formal atât prevenitului cât și ministerului public dreptul de apel la Camera de punere sub acuzare, contra ordonanțelor camerei de consiliu a tribunalului, prevăzute de art. 4 și 5, rezultă de aci invederat că, legiuitorul Român n'a înțeles să supue zisele încheeri unei asemenea căi de reformare;

Că afară de ceasta, aceea ce confirmă pe deplin această voință a legiuitorului rezultă manifest din însuși

desbaterile ce au avut loc în Camera deputaților, cu ocasiunea votării citatului articol, când s'a respins diferitele amendamente propuse, între care era și acela că, încheerile ce pronunță tribunalul în această privință să poată fi atacate cu apel la Camera de punere sub acusațiune;

Considerând că, ast-fel fiind, Camera de punere sub acusațiune, respingând ca neadmisibilă opozițiunea, făcută de ministerul public, după lângă tribunalul Iași, contra încheerii aceleiași tribunal secția II-a din 4 Octombrie 1894 prin care s'a revocat mandatul de arestare emis de judecătorul de instrucțiune, în contra preventivului Haralambie Dimitriu, departe de a viola în ceva vre un text de lege, din contră, n'a făcut de cât să se conforme citatului articol 92 din legea de organizare judecătorească, și dar, recursul cată a se respinge ca neintemeiat

Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursul etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE, SECȚIA I

Audiența de la 13 Septembrie 1895

Președinția d-lui CH. PHEREKYDE, consilier

Sofia Ralle și Radu Ralle ca tutori ai minorilor Maria și G. D. Jurașcu cu Ecaterina Jurașcu.

Recurs. — Copia dupe hotărârea atacată cu recurs. — Când trebuie depusă. — Dacă recursul este admisibil când copia după hotărârea atacată este depusă peste termenul de recurs.

Cererea în casație trebuie să fie însoțită de copia hotărârei atacată, sau să se depună la grefa Curții în întrun termenului de recurs; depusă peste acest termen recursul este neadmisibil.

Decisiunea 364/95. — Declarat ca nul recursul făcut de Sofia Ralle și Radu Ralle ca tutori ai minorilor Maria și G. D. Jurașcu contra decisiunii No. 113/94 pronunțată de Curtea de apel din Galați, secția II, în proces cu Ecaterina Jurașcu.

S'a ascultat d-nu Plesnilă, avocatul intimat Ecaterina Jurașcu, în dezvoltarea incidentului pentru neadmisibilitatea recursului și d-nu Porumbaru avocatul recurenților Sofia Ralle și Radu Ralle în combateri precum și d-nu Procuror general G. Fillitti în concluziuni,

Curtea deliberând,

«Asupra motivului de neadmisibilitatea recursului ridicat de intimat și întemeiat pe faptul că recurenții ar fi depus copia dupe hotărârea atacată cu recurs peste termenul util al recursului».

Având în vedere că după art. 46 din legea organică a Curței de Casație, cererea în casație trebuie să fie însoțită de copia hotărârei atacă, sau să se depună la grefa Curței în termenul de trei luni, după cum se prevede în art. 44 din aceeași lege, pentru facerea recursului;

Considerând, în speșă, că de și recursul se vede primit în termen prin telegramă, dar copie dupe decisiu-

nea atacată a primit-o recurenții la 19 Octombrie 1894 și au depus-o la grefa acestei Curți la 20 Ianuarie 1895, dupe cum se constată din lucrările aflate în dosar, adică peste termenul de recurs, prevăzut de citatele articole:

Că așa fiind acest recurs cată a fi respins ca neadmisibil.

Pentru aceste motive Curtea în unire cu concluziile d-lui Procuror general, respinge recursul.

Audiența de la 19 Septembrie 1895

Președinția d-lui CH. PHEREKYDE, consilier

Ion Brăescu, tutorele minorilor defunctului General Dabița cu Eugenia Dabița și N. Miteșcu consilier judiciar al d-nei Dabița

Conecșare. — Dacă este prevăzută de lege sau dacă este lăsată la facultatea judecătorilor.

Bilet la ordin — Poliță. — Dacă sub regulamentul organic, biletul la ordin era prin el însuși un act de comerț, sau trebuia oare-cari formalități pentru a fi considerat ca atare.

Bilet la ordin. — Poliță. — Cum se transmitea proprietatea unui bilet la ordin sau poliță sub vechiul cod de comerț. — Dacă să transmita prin gir. — Ce obligațiuni avea girantul.

Bilet la ordin. — Poliță. — Dacă primirea pusă în dosul unui bilet la ordin de către un comerciant, însă fără oblig, echivala sau nu cu un gir. — Dacă o asemenea declarațiune, fără oblig, făcea ca biletul la ordin să fiă un efect comercial.

Dotă. — Cine are administrarea averii dotale în timpul căsătoriei. — Cine poate urmări pe debitorii și creștinătorii averii dotale, atât pentru capete cât și pentru dobânzi.

Registre de familie. — Cu aparțin asemenea registre. — Cine se poate servi de ele.

Proba testimonială. — Utilitatea și oportunitatea unei asemenea probe. — Cine este în drept să le aprecieze.

Usufructul legal. — Dacă părintele usufructuar legal este supus la toate sarcinile prestăse de lege. — Dacă este ținut să plătească dobânzile capitalului datorit de minorii săi copii.

1) *Conecșarea a două acțiuni intentate separat, nefiind prevăzută prin nici un text de lege, este lăsată la aprecierea judecătorilor de a o admite sau nu.*

2) *După art. 308 din regulamentul organic, un bilet la ordin nu era prin el însuși un act de comerț, ci pentru a fi privit ca atare trebuia să fiă semnat de un comerciant și pentru un fapt de comerț, sau să fiă achitat în dos, adică transmis de un comerciant*

După vechiul cod de comerț (art. 131, 135 și 182), proprietatea unui bilet la ordine, ca și a unei polițe, se transmite prin gir, și girul obligă la plată pe cel ce l'a semnat.

Declarațiunea pusă de comerciant în dosul biletului la ordin că l'a primit, însă fără oblig din parte-î, o asemenea declarațiune exclude ideea de gir, și în asemenea cas nu se poate susține că acel

bilet la ordin a fost girat de un comerciant, și deci acel bilet nu este un efect comercial.

3) Numai bărbatul are administrațiunea averii dotale în timpul căsătoriei, (art. 1242. c. c.), și numai el singur are dreptul a urmări pe debitorii și pe deținătorii averii dotale, a lua fructele și dobânzile, și a primi capitalurile.

4) Registrele familiei aparținând tuturilor membrilor acelei familii, fie-care membru se poate servi de ele înaintea instanțelor judecătorești

5) Instanțele de fond sunt suverane să aprecieze utilitatea și oportunitatea chemării și ascultării martorilor, destul numai să motiveze hotărîrea lor când resping proba testimonială.

6) Părintele usufructuar legal este supus la toate sarcinile prescrise de lege, (art. 339 c. c.), și prin urmare are în sarcina sa și plata dobânzilor capitalului datorit de minorii săi copii.

Decisiunea No. 377/95. Casată decisiunea Curței de apel din București, secția I, No. 80/95 în procesul dintre Ion Brăescu, tutorele minorilor defunctului general N. Dabija cu Eugenia Dabija și N. Miteșcu consiliu judiciar al d-nei Dabija.

S'a citit raportul dresat în cauză de d-l consilier I. Prodan.

S'a ascultat: d-l M. Atonescu, avocat, procuratorul recurentului Ion Brăescu, în dezvoltarea motivelor de casare, și d-l C. Nacu, avocatul intimaților Eugenia Dabija și N. Miteșcu, în combateri.

Curtea deliberând

Asupra primului motiv de casare:

„Curtea de apel a violat art. 327 proc. civ. Am cerut să se conexeze dosarul acestui proces cu dosarul No. 81/95, în care tutorul Ion Brăescu, a făcut apel în contra hotărîrei trib. Ilfov. secția III c. c. No. 637 bis din 94. Prin această hotărîre, tribunalul condamnase pe d-na Dabija către minorii săi fiu la 83525 lei, 50 b. și conexarea ce cereau era motivată de interesul ce aveau minorii ca să se opereze compensațiunea între aceste datorii cu aceia ce s'ar găsi că dătoresc ei D-nei Dabija.

„Art. 327-pr. civ. dă dreptul a se face o asemenea cerere de compensațiune judiciară pentru prima oară înaintea Curței de apel. Afortiori cererea de conexarea celor două dosare pentru a ajunge la compensațiune era admisibilă căci partea, adversă nu era lipsită nici de beneficiul primei instanțe

Considerând că, conexarea a două acțiuni separat intentate între aceleași persoane nu este prevăzută prin nici un text de lege, de unde urmează că o asemenea cerere este lăsată la facultatea judecătorului, care are să aprecieze, dacă interesul unei bune administrațiuni a justiției reclamă admiterea ei, și dar decisiunea Curței în această privință, scapă de sub controlul acestei Curți;

Considerând afară de aceasta că, aceste două acțiuni fiind întemeiate pe cauze diferite, decisiunea Curței de apel, atacată astăzi cu recurs, nu poate atinge întru nimic acțiunea intentată de recurent remasă pendinte înaintea Curței de apel;

Considerând că ast-fel fiind motivul este neîntemeiat.

Asupra motivului II-lea:

„Violarea art. 308 reg. org. și a art. 184 c. com. Omisiune esențială. Am invocat că, biletele la ordin presintate de D-na Dabija, fiind transmise D-sale prin gir de creditul mobilier (societate comercială), au caracterul comercial și trebuie să se judece de instanțele comerciale, după cum a admis tribunalul, că în tot cazul dacă Curtea reține judecata acestui cap de cerere și declară stinsă acțiunea d-nei Dabija prin prescripțiunea de 5 ani prevăzută de vechiul cod comercial, Curtea însă a judecat că girul, fiind fără oblig, biletele n'au caracterul comercialității, cu toate că art. 308 reg. org. nu face această distincțiune, iar din partea creditului mobilier există, în tot cazul obligațiunea de a garanta existența creanței (art. 1392 c. c.), care fiind luată de o societate comercială, era o obligațiune comercială, Curtea a violat ast-fel art. 308 din reg. și art. 184 din vechiul cod comercial;

„Am mai invocat în mod subsidiar și am mai probat cu acte emanate de la creditul mobilier și menționate în conclusiunile noastre că d-na Dabija nu a răspuns în realitate toată suma de 45000 lei creditului mobilier pentru aceste bilete la ordin ci ele au fost achitate în parte cu valorile generalului Dabija și cu tantiemele lui de membru la acea societate și prin urmare minorii trebuie scăduți cu aceste sume; în această ipoteză d-na Dabija, neputând fi considerată de cât că a lucrat în numele și pentru interesul minorilor și neavând drept de cât la aceia ce în realitate a plătit, Curtea însă omite a se pronunța asupra acestui mijloc esențial de apărare.

Considerând că după art. 308 din reg. org. un bilet la ordin nu era prin el însuși un act de comerț;

Că pentru a fi privit act de comerț, trebuia să fie semnat de un comerciant și pentru un fapt de comerț său să fie achitat în dos, adică transmis de un comerciant;

Că în virtutea art. 131, 135 și 182 din codicele de co. erț, proprietatea unui bilet la ordin e ca și a unei polițe se transmite prin gir, și girul obligă pe cel ce l'a semnat la plată;

Că din momentul ce creditul mobilier declară în dosul celui bilet la ordin c'a primit, însă fără oblig din parte-i, o asemenea declarațiune esclude ideea de gir și deci neputându-se susține că acele bilete la ordin au fost girate de un comerciant, urmează că instanțele civile aveau competența a judeca această acțiune;

Considerând că stabilit fiind că aceste bilete la ordin n'aveau caracterul unor acte de comerț, art. 184 din codicele de comerț nu și putea avea aplicațiunea în specie, de oare-ce acest articol nu prevede prescripțiunea de 5 ani, de cât în privința biletelor la ordin e ca au acest caracter;

Asupra părții finale a acestui motiv,

Având în vedere, că din decisiunea atacată cu recurs se constată, că suma conținută în biletele la ordine era de lei 100.000

Că această sumă fusese cerută de intimată înaintea primei instanțe, că înaintea Curței de apel, dânsa reducându-și cererea numai la suma de lei 45.000 cât dovedea că plătitese în realitate pentru aceste bilete, și Curtea, condamnând pe minorii numai la această sumă, prin aceasta răspunde implicit la toate argumentele invocate de recurent în vedere de a stabili suma plătită de intimata de astă-dzi;

Considerând că ast-fel fiind motivul este nefondat.

Asupra motivelor 3 și 4-lea.

«Exces de putere, violarea art. 1185 c. c. și a art. 1197 c. c., omisiune esențială.

«D-na Dabija ca să probeze primirea dotei de către soțul său a produs un registru ținut de defunctul general Dabija, pe care d-na Dabija l'a avut în conservarea sa în calitate de tutrice a minorilor săi copii, și pe care nu l-a dat tutorului Brăescu. Acest act, fiind al minorilor d-sa nu avea dreptul să se servească cu el în contra lor, în contra voinței tutorului. Am invocat acest mijloc și Curtea omite a se pronunța.

«Acest registru însă nu poate servi ca probă, chiar dacă d-na Dabija, ar avea dreptul să-l producă în justiție, căci el nu conține mențiunile indicate în art. 1185 c. c.

«Acest registru nu poate servi nici ca început de probă scrisă, fiind că este constant că indicațiunile scrise de generalul Dabija despre consistența dotei soției sale sunt făcute la 1 Octombrie 1880, adică înainte chiar de a se opera partagiul prin care s'a convenit d-nei Dabija acea avere și care partagiul n'a avut loc de cât la 10 Octombrie 1880. Am invocat acest motiv pentru a înlătura primirea aceluși registru ca început de probă scrisă și Curtea nu face nici o mențiune, cu toate că el era de natură a demonstra că acel registru nu putea autoriza pe Curte să admită proba testimonială».

„Exces de putere, omisiune esențială și nemotivare. Am invocat că mărturia d-lui colonel Vrabie nu poate servi ca probă în contra minorilor, căci prin aceasta d-sa se descarcă de obligațiunea ce avea către d-na Dabija, spunând că a plătit generalului Dabija și proba acestei descărcări nu se putea face de cât conform principiilor în materie de probă, iar nu prin chiar declarațiunea celui obligat.

„Am mai invocat că, chiar de s'ar admite ca bună mărturia d-lui colonel Vrabie, această mărturie nu poartă de cât numai asupra achitărei unor creanțe anume specificate de d-sa și fiind-că proba cu martorii trebuie să poarte asupra tuturilor punctelor pentru care s'a admis începutul de probă scrisă, am cerut Curței ca să nu fie minorii obligați a plăti de cât creanțele coprinse în mărturia d-lui colonel Vrabie, iar pentru cele-lalte să fie respinsă pretențiunea ca ne probată. Curtea nu răspunde nimic la acest mijloc și admite ca primite de generalul Dabija chiar sumele, pentru care nici un

martor n'a spus nimic fără a da nici un motiv asupra acestei chestiuni.»

Considerând că, după dispozițiile art. 1242 c. c. numai bărbatul are administrațiunea averii dotale în timpul căsătoriei, și el singur are dreptul a urmări pe debitorii și pre deținătorii averii dotale, de a lua fructele și dobânzile și de a primi capitalurile;

Considerând că, constatat fiind pe de o parte că intimată i fusese constituit ca dotă pe lângă bunurile existente în momentul căsătoriei și bunurile viitoare, iar pe de altă parte că prin moartea tatălui său, i-a revenit o parte din succesiunea acestuia, în urma partagiului făcut, urmează că era în sarcina soțului reprezentat azi prin minorii, a dovedi neprimirea lotului cuvenit intimătei din acea avere; iar nu în sarcina intimătei a dovedi că dânsul primise acea avere;

Considerând că, din momentul ce dânsul nu a dovedit aceasta, Curtea cu drept cuvânt l'a condamnat a o restitui;

Considerând afară de acesta că Curtea, pentru ași face convingerea chiar în fapt că soțul primise acea avere, admitând ca un început de dovadă scrisă registrul defunctului general Dabija, nu se poate susține că a recunoscut intimătei dreptul de a se servi de un act, act ce nu i aparținea, căci acest registru fiind un registru de familie, el aparține tuturilor membrilor familiei și dar și intimătei;

Considerând de asemenea că nu se poate pretinde că mărturisirea colonelului Vrabie nu trebuia ținută în seamă ca unul ce și dânsul era debitor al succesiunii, căci acea mărturie nu tindea cătu-și de puțin la descărcarea sa de sumele ce se pretindea că datora succesiunii, ci numai a complecta probele cu care intimata tindea să dovedească primirea dotei de către soțul său;

Că ast-fel fiind și aceste motive urmează a fi respinse ca nefondate;

Asupra motivului al V-lea.

„Violarea art. 1198 c. c. căci am propus probă cu martori pentru a stabili datoriile ce a avut defunctul de Cozadini, de la care a rămas această avere, d-nei Dabija, și pe care datoriile le-a plătit general Dabija. Minorii, fiind în neputință de a face această probă cu acte din cauză, că toate actele sunt rămase în mâna d-nei Dabija de când a fost tutoare, această probă era admisibilă și cu toate acestea Curtea a refuzat-o“.

Având în vedere că instanțele de fond sunt suverane să aprecieze utilitatea și oportunitatea chemării și ascultării martorilor propuși de părți și această apreciere scapă censurei Curței de casație, destul numai să motiveze hotărârea lor în această privință;

Considerând că în specie, Curtea de apel pentru a respinge proba cu martori cerută de recurent, constată prin decisiunea sa că, recurentul nu a specificat nici enumerat faptele ce voese a dovedi, precum nici ce anume datorii de la repausatul Cozadini, ar fi plătit generalul Dabija și caror persoane;

Că procedând ast-fel, curtea de apel nu a violat in-

tru nimic dispozițiunile art. 1195 c. c. și dar și acest mijloc este neîntemeiat.

Asupra mijlocului VI-lea.

•Omisiunea esențială, violarea art. 339 No. 3 c. c.

Am invocat că d-na Dabija n'are dreptul să ceară dobânzi la capitalul ce-i datorează minorii, fiind-că d-sa este uzufructuară legală de la moartea soțului său și chiar în urma depărtării din tuteală, în această calitate d-sa a încasat venitul averii minorilor care trebuie să fie imputat asupra acestor dobânzi, căci numai restul după achitarea sarcinilor uzufructului constituie un beneficiu, pentru uzufructuarul legal. Curtea omite a se pronunța asupra acestui mijloc esențial de apărare.

Având în vedere că intimata ca uzufructuară legală, era supusă la toate sarcinile prescrise de art. 339 c. c., și prin urmare față cu dispozițiunile al. 3 de sub citatul articol, avea în sarcina sa și plata dobânzilor capitalului datorit de minor ;

Considerând că ast-fel fiind, când Curtea de apel omite a se pronunța asupra acestui mijloc de apărare și obligă pe minorii a plăti și dobânda la capitalul datorit, comite o omisiune esențială și deci acest motiv fiind întemeiat, deciziunea Curței urmează a fi casată numai în privința acestui punct.

Pentru aceste motive curtea de acord cu concluziunile d-lui procuror de secția Cîru Oeconomu, respinge motivele 1, 2, 3, 4 și 5 ;

Casează în ce privește motivul al VI.

CURTEA DE APEL DIN GALAȚI, SECȚIA II

Audiența de la 15 Mai 1895

Președenția d-lui M. POENARU-BORDEA, președinte

DECISIUNEA No. 78/95

Giuseppe G. Verona cu Primăria orașului Brăila și Ministerul lucr. publice

Prejudiții. — Dacă patronul răspunde de pagubele cauzate de prepusul său și în ce cas. — Dacă primăria răspunde de pagubele cauzate prin lucrările efectuate de un minister pentru primărie.

Prejudiții. — Primăria. — Dacă primăria răspunde de daunele cauzate proprietarilor prin pavarea și nivelarea stradelor. — Dacă răspunde de aceste pagube când sunt compensate prin avantajele ce câștigă imobilele prin pavarea și nivelarea stradelor. — Dacă răspunde însă de cheltuielile făcute de proprietari pentru a conserva imobilelor destinațiunea lor.

1) În principiu patronul răspunde, către terțiele persoane, de pagubele cauzate de prepusul său în cazul executării unei lucrări.

Ast-fel, primăria unei comune este singură răspunzătoare pentru pagubele cauzate terțielor persoane prin lucrările efectuate de ministerul lucrărilor publice pentru primărie.

2) Primăria unui oraș este proprietara stradelor și a piețelor aflate în el, și ca atare are dreptul să le îngrijască și să le întrețină, pavându-le și dându-le nivelul ce va crede mai avantajos pentru buna stare și înflorire a orașului, însă fără a atinge drepturile cetățenilor.

Ast-fel dacă prin lucrările ce primăria execută, fie pentru îmbunătățirea stradelor și a piețelor sale, fie prin orî-ce alte lucrări de o necesitate publică, se vatamă dreptul altuia, atunci primăria ca orî-ce proprietar, este ținută a despăgubi pe cel ce a suferit de daunele cauzate prin lucrările ei.

3) Când un proprietar construiește un edificiu în condițiunile ce i-au fost fixate de primărie, prin aceasta densul câștigă dreptul ca piața sau strada pe care este construit acel edificiu să aibă nivelul stabilit de primărie prin autorizarea de a construi ce a dat proprietarului.

Ast-fel când primăria prin pavarea și nivelarea acelei piețe sau strade, modifică nivelul și prin această modificare se aduce o pagubă imobilului construit, densa este ținută a răspunde de daunele cauzate prin faptul său, afară numai când această pagubă este compensată prin alte avantaje ce câștigă imobilul prin pavarea și nivelarea stradei.

În orî-ce cas primăria este ținută să despăgubească pe proprietar pentru lucrările executate de el, din cauza schimbării nivelului stradei, pentru ca imobilul să mai poată a servi la destinațiunea sa.

S'au ascultat : D-nii V. Macri și C. Vasilescu avocații apelantului în susținerea apelului și d-nu G. Demetrescu avocat din partea Primăriei orașului Brăila și d-nu Z. Chiriac, reprezentat al Ministerului lucrărilor publice, în combateri

Curtea deliberând,

Asupra apelului făcut de Giuseppe G. Verona în calitate de procurator al Giulietei G. Verona și Carolina Pleyer în contra sentinței Tribunalului Brăila No. 298/93.

Având în vedere că prin această sentință s'a respins acțiunea intentată de apelantă, care are de obiect condamnarea solidară a Primăriei orașului Brăila și a Ministerului lucrărilor publice, la daunele cauzate magasiilor ce apelantele au în acel oraș prin pavarea și înălțarea stradelor și a pieței portului ;

Având în vedere că apelantele susține că prin aceste lucrări, executate de Ministerul lucrărilor publice pentru primărie, magasiile lor compuse din două corpuri separate au rămas îngropate în terasament 1m.60 c.m. cu cari s'au înălțat strada, soclul lor de piatră au fost îngropați, ferestrele de aerare-ventilație au fost îngropate, podurile etajului de jos care înainte de înălțarea stradelor se găseau cu 1 m. d'asupra nivelului solului și al stradelor, ați se găsește cu 0m.60 c. m. mai jos, cât nivelul actual al acestora, din care cauză magasiile au pierdut cele mai avantajoase condițiuni în care se găseau în inte pentru încărcarea, conservarea și descărcarea productelor, în fine că locul liber ce separă cele două corpuri de magasi, nefiind înălțat, adică rămânând la vechiul său nivel, a devenit un basin unde se adună apele din ploii sau zăpezii, cari se infiltrează în zidurile magasiilor intrând în interiorul lor ;

Având în vedere susținerile părților ;

Considerând că Ministerul lucrărilor publice efectuând

pavarea stradelor și a portului Brăila a făcut această lucrare pentru primărie ;

Că în principiu patronul răspunde către terțiile persoane de pagubele cauzate de comitent în cursul executării unei lucrări, prin urmare în specie singură primăria este răspunzătoare de pagubele cauzate apelanților prin pavarea stradelor magaziiilor pieței și a portului din acel oraș.

Că afară de aceasta, primăria de Brăila prin deciziunea consiliului comunal No. 198 din 25 Octombrie 1890, aprobat de minister în regulă s'a luat sarcina d'a despăgubi pe orî ce proprietari de magazii din port, care va avea dreptul la despăgubiri din cauza nivelării și pavării stradelor dintre magazii ;

Că ast-fel fiind urmează a se înlătura cu totul acțiunea îndreptată în contra ministerului lucrărilor publice ;

În ce privește acțiunea îndreptată contra primăriei, considerând că este adevărat că primăria unui oraș este proprietara stradelor și a pieților aflate în el ;

În această a sa calitate, ea are dreptul să îngrijească și să întrețină toate aceste strade și piețe prin urmare să le paveze și să le dea nivelul ce va crede mai avantajos pentru buna stare și înflorire a orașului, însă fără a atinge drepturile cetățenilor căci dacă prin lucrările ce primăria execută fie pentru îmbunătățirea stradelor și a pieților sale, fie prin alte lucrări de o necesitate publică, de altminterlea destul de învederată, se vatămă dreptul altuia, atunci primăria ca orî și ce proprietar, conform art. 998 și urm. din cod civil, este ținută a despăgubi pe cel ce a suferit de daunele cauzate prin lucrarea ei ;

Considerând că din certificatul primăriei Brăila sub No. 8675/90, prezentat de apelante se constată că Fanciotte, autorul acestora, înainte de a clădi magazinele cărora s'a cauzat daune prin pavarea și nivelarea în discuție a cerut și obținut autorizarea primăriei sub No. 359 din 2 Aprilie 1862, pentru construirea acestor magazii ;

Că prin această autorizare se fixează că înălțimea magaziiilor de la suprafața pământului până la învelitoare să fie de patru stânjeni, observându-se linia stradei și a pieței după semnele făcute la fața locului ;

Că ast-fel fiind, proprietarul construind aceste magazine în condițiunile stabilite de primărie, din acest fapt s'a născut pentru el dreptul ca piața și strada pe care este construită această clădire să aibă nivelul stabilit de primărie prin autorizarea sa ;

Considerând că, primăria prin pavarea și nivelarea stradei și a pieței portului, modificând acest nivel și prin această modificare, aducând pagubă imobilului apelantelor, dînsa este ținută a răspunde de daunele cauzate prin faptul său ;

Considerând că Curtea spre a-și face convingerea despre întinderea acestor daune, independent de expertisa efectuată la trib., asupra acestui lucru, a dispus și s'a transportat cu o zi mai înainte de înfățișarea procesului în complexul ei la fața locului ;

Considerând că în urma acestei cercetări, Curtea și-a făcut convingerea că prin lucrarea executată de primărie, în adevăr nivelul stradei și a pieței din prejurul magaziiilor apelantelor s'a înălțat ast-fel că podurile etajului de jos, de unde mai înainte se găsea cu un metru deasupra nivelului solului și al stradei, azi sunt cu 0m,60 mai jos de cât nivelul acestora, și s'a mai făcut convingerea că cu lucrările executate în urmă de proprietari, imobilele n'au pierdut nimic din condițiunile de soliditate ce aveau mai înainte și că ele nu prezintă cel mai mic semn de umiditate, că de și nivelul primitiv a fost înălțat cu 0m.60, însă nu este necesitate ca aceste magazine, cari sunt destinate a servi ca deposit de cereale să fie înălțate ast-fel cum se pretinde în lucrarea prevăzută de către experți, de oare ce ele pot funcționa în starea în care găsesc astăzi fără nici un prejudiciu pentru apelante cu micul inconvenient provenit prin înființarea treptelor necesare la scoborire și cu acelea rezultând din orî-cari dificultăți la descărcarea și încărcarea produselor inconveniente datorite în adevăr ridicării nivelului stradei și a pieței portului ;

Considerând că pagubele aduse proprietarilor prin aceste inconveniente se compensează cu marele avantaj aduse acestor magazine prin nivelarea și pavarea stradelor și a pieței portului, lucrări, care independent de evitarea inundațiilor, care în ultimul timp, începuseră a fi periodice, au făcut să crească valoarea tuturor imobilelor situate pe stradele din nou pavate, ast-fel că judecata găsește că prejudiciul se compensează prin foloasele aduse proprietarilor cu ridicarea nivelului și pavarea stradelor ;

Că ast-fel fiind apelantele n'au dreptul să ceară, ca primăria să fie condamnată la cheltuielile prevăzute în actul de expertisă pentru ridicarea acestor magazine la înălțimea ce avea în raport cu strada înainte de actuala nivelare a ei ;

Că odată înlăturat acest cap de cerere, se înlătură de la sine și suma cerută ca despăgubiri pentru privirea de folosință în timpul executării lucrărilor cerute de apelante ;

Considerând însă că se cuvine apelantelor desăgubiri pentru lucrările executate de ele, după ridicarea nivelului stradei în scopul ca magazinele să poată fi întrebuințate la destinațiunea ce au ;

Considerând că aceste lucrări sunt ridicarea și pavarea terenului situat între cele două corpuri de magazine, la nivelul stradei, pentru ca să nu se mai scurgă apa pe el, executarea nivelărilor în prejurul magaziiilor în dreptul fie-căreia deschizături de ventilație până la el, ast-fel ca serviciul de ventilație să nu se întrerupă. Amenagarea ușilor și ferestrelor de la etagiul de jos în raport cu nivelul stradei ;

Considerând că pentru toate aceste lucrări efectuate deja de proprietari, avînd în vedere și raportul experților, Curtea apreciînd, fixează suma de (10000) lei zece mii lei ;

Avînd în vedere și art. 140 și 146 din pr. civ., în

ceia ce privesce cheltuelile de judecată și de expertisă cerute de apelante.

Pentru aceste motive, Curtea, admite apelul etc.

(ss) **M. Poenaru-Bordea, Al. Dobriceanu...**

OPINIUNE

Considerând că acțiunea apelanților are de obiect a se condamna solidar Primăria Urbei Brăila și Ministerul Lucrărilor Publice la daune interese pentru paguba cauzată magaziilor lor situate în piața portului și strada Samsarilor, prin pavarea și înălțarea acelei piețe și strade, că în susținerea acestei acțiuni s'a invocat în instanță că prin această lucrare efectua de Ministerul lucrărilor publice, magaziile apelanților au pierdut cele mai avantajoase condițiuni în care se găseau mai înainte relativ la încălzirea și conservarea produselor de oare ce soclul și ventilatoarele sunt îngropate în pământ, podurile au rămas mai jos de cât nivelul strădei, iar locul liber ce separa cele două corpuri de magazii, a devenit un basin unde se adună apele provenite din ploii și topirea zăpezilor, cari staționează până ce se infiltrează în zidurile magaziiilor, străbătând în interiorul lor;

Având în vedere că prin încheierea, No. 198/90 aprobată de autoritatea superioară, comuna ia asupra sa sarcina despăgubirilor, ast-fel că meritoriul acestei acțiuni urmează a se cerceta numai față cu Primăria;

Considerând că reclamantele și bazează cererea lor pe dispozițiunile art. 998 din cod civil; că aceste articole între alte elemente esențiale care, ca să fie o greșală din partea aceluia care i se impută, faptul dăunător că prin greșală se înțelege tot ce s'a făcut fără drept, de unde rezultă că, acela care n'a făcut de cât a usa de dreptul său nu e în greșală și prin urmare nu e ținut la reparațiunea pagubei cauzate prin exercițiul aces'ui drept;

Considerând că primăria unui oraș fiind proprietara stradelor și piețelor publice, în această calitate, are dreptul a dispune de ele și a face ori ce lucrări de utilitate publică, că de altminterlea, după art. 66 și 104 din legea comunală, primăriile sunt obligate de a pava stradele, că pentru a exercita aceste lucrări de îmbunătățire trebuie să fie socoteală de interesul general și să dea nivelul stradelor după cum va crede mai avantajos pentru buna stare și prosperitate a orașului;

Considerând că în specie, când s'a pavat stradele unde sunt situate magazinele apelanților, a trebuit să se fie seamă atât de nivelul întregului oraș, cât și de împrejurarea că stradele în chestiune se găsesc aproape de malul Dunărei, că în această situație nu putea de cât să le ridice nivelul, de oare-ce erau espuse de a fi inundate împreună cu magazinele, ceea ce îndreptăția mai mult pe acea autoritate de a executa lucrări în acest mod, este și faptul că în trecut nu exista un plan de nivelare a stradelor portului Brăila;

Că de și apelantele susțin că prin autorizarea dată de primărie în 1862 autorului lor defunct Fanciotte, se fixează înălțimea magaziiilor de la suprafața pământului și prin urmare aveau un drept câștigat în ce privesc nivelul de atunci al terenului, dar această alegațiune e

neintemeiată, de oare-ce din termenii acelei autorizări rezultă că Primăria s'a ocupat numai de condițiile de soliditate ale acestei magazii, iar nu și de nivelul strădei, care nu era stabilit în acea epocă și prin urmare nu 'l putea fixa.

Că ast-fel fiind și pe cât timp prin această lucrare primăria n'a făcut de cât să exercite un drept al său ca atare, nu-i se poate imputa că a comis o greșală de natură a constitui un quasi-delicț și dar nu poate fi loc de responsabilitate;

Considerând că admitând ipotesile că prin lucrarea executată, Primăria a făcut ceea ce n'avea dreptul a face, totuși, pentru a fi responsabilă după art. 994 cod. civ. se cere și existența prejudiciului;

Considerând că pentru a și face convingerea în această privință, Curtea s'a transportat în complexul ei la fața locului, că în urma acestei cercetări s'a observat, că prin ridicarea nivelului strădei și a pieței, unde sunt situate magazinele, imobilele n'au pierdut de loc condițiunile de soliditate, ce le avusesse mai înainte;

Că nu e cea mai mică urmă de inundare sau de staționare a apelor împrejurul magaziiilor;

Că de și sunt mici inconveniente în ce privesc încărcarea și descărcarea produselor, dar aceste inconveniente se compensează cu prisos cu avantajile câștigate de imobile în urma pavării și nivelării stradelor, de oare-ce prin lucrarea în chestiune s'a preîntâmpinat inundațiile, care mai înainte erau periodice iar imobilele s'au mărit valoarea, producând un venit mai mare ca în trecut, că prin urmare primăria, prin faptul său necauzând nici un prejudiciu apelanților și din acest punct de vedere acțiunea lor în despăgubiri este neintemeiată.

Pentru aceste motive, sunt de părere a se respinge apelul.

(ss) **I. Bălceanu.**

NUMIRI ÎN MAGISTRATURA

D-1 I. Duca, procuror general al Curței de apel din București, a fost numit consilier la Inalta Curte de Casație, în locul d-lui Tacu, care se retrage la pensie din cauză de sănătate.

D-1 Burada, president de secție la Curtea din Iași, a fost numit prim-president la aceeași Curte în locul d-lui Dim. Rosetti, atins de limita de vârstă.

D-1 Vrânceanu, consilier, a fost numit president la Curtea din Iași, în locul d-lui Burada.

D-1 V. Bossie, prim-president la Tribunalul Ilfov, a fost numit consilier la Curtea din București.

D-1 Henri Catargi, președinte la secția comercială a Trib. Ilfov, a fost asemenea înaintat consilier la Curtea din București.

D-1 M. Șuțu, procuror general la Curtea din Iași a fost numit consilier la aceeași Curte.

D-1 Gr. Ștefănescu, president la trib. Ilfov, secția de notariat fost numit prim-president la acelaș Trib.

D-l C. Paraschivescu, prim-procuror la trib. Ilfov, a fost numit președinte la același trib. secția notariat.

D-l Oscar Niculescu, judecător la trib. Ilfov, a fost numit președinte la secția comercială.

D-l Zissu, supleant la Ilfov, a fost numit procuror în locul d-lui V. Miclescu, care trece judecător în locul d-lui O. Niculescu.

D-l M. G. Cantacuzino, doctor în drept din Paris, a fost numit supleant în locul d-lui Zissu.

INFORMAȚIUNI

Inaugurarea palatului justiției ce era fixată a se face la 4 Octombrie, cum am anunțat în numărul trecut, s'a amânat pentru ziua de 8 Octombrie. Cel puțin această dată se dă ca sigură.

Duminica trecută, 24 Septembrie, a avut loc întrunirea membrilor baroului bucureștean, în localul Curții de apel, pentru alegerea comitetului de disciplină, de oare-ce misiunea vechiului consiliu încetase. Alegerea a fost presidată de d-l I. Duca, consilier al Curții de apel, delegat conform legii a îndeplini funcțiunea de procuror general, fiind asistat, la operațiunile alegerii de d-nii avocați M. Durma și Rădulescu.

Alegerea s'a făcut în cea mai perfectă liniște, ne fiind o alegere politică, și rezultatul a fost următorul: Au luat parte la vot 123 d-ni avocați, prin urmare majoritatea absolută a fost de 62; s'au proclamat aleși: d-l D. Giani, ca decan, cu 88 voturi, iar d-nii avocați N. Dărăscu cu 97 voturi, Vasile Lascar cu 90, N. Flea cu 83, C. Stoicescu cu 77, B. Păltineanu cu 76, și M. Ghimpa cu 64 voturi, ca membrii în consiliul de disciplină.

Au mai întrunit voturi: d-l avocat P. Grădișteanu, ca decan 29, voturi și d-l T. Maiorescu un vot, și ca consilieri d-nii avocați G. Meitani 57 voturi, C. Țicu Ștefănescu 56, G. Pallade 21, Gr. G. Păucescu și M. Antonescu 17, și C. G. Disescu 15 voturi.

Consiliul este aproape ca cel trecut.

Procesul din Galați, despre care am vorbit în numărul trecut al ziarului nostru, s'a terminat Luni 25 Septembrie prin pronunțarea sentinței, condamându-se toți inculpații la diferite pedepse. Ast-fel au fost condamnați: Brening la un an închisoare ecorecțională, și amendă, Șapira la 6 luni și amendă, și Robescu la 3 ani și amendă, cu aplicațiunea art. 146 din codul penal, iar Ressu la 6 luni închisoare și amendă, cu aplicațiunea art. 144 din același cod.

Toți inculpații au fost condamnați solidaricește la cheltueli de urmărire către stat.

Atât procurorul cât și condamnații au făcut apel contra sentinței tribunalului.

Acest apel probabil că se va judeca în luna Octombrie de către Curtea de apel din Galați.

D. Dim. T. Zissu, dr. în drept de la facultatea din Paris, a fost numit profesor suplinitor de dreptul roman la facultatea de drept Iași în locul rămas vacant prin decedarea profesorului Bejan.

In ultimul moment aflăm cu adâncă părere de rău încetarea din viață, la Câmpina, unde se dușese pentru căutarea sănătății a d-lui Dimitrie Tacu, consilier la Inalta Curte de Casație și Justiție.

D-l Tacu a fost unul din cei mai distinși și iubiți magistrați ai Inaltei Curți, și moartea sa lasă regrete profunde printre toți cei ce l'au cunoscut.

Trimetem condoleanțele noastre mult încercatei familii.

CATRE ABONAȚI

D-nii abonați ai ziarului nostru atât din provincie cât și din capitală, rămași în restanță cu plata pe câte 1, 2 și trei ani sunt cu insistență rugați să bine voiască a nu ne mai amâna plățile, și a ne achita sumele datorite către administrație calea Rahovei No. 5, sau în mâinile încasatorilor noștri, Manole Herișescu pentru București și I. Riveanu pentru provincie.

Administrația.

A apărut întâiul volum

TRATAT TEORETIC SI PRACTIC

de

PROCEDURA CIVILA

coprinzând

LEGEA JUDECĂTORIILOR DE PACE

ACTIUNILE POSESORIE

ACTIUNEA DE REVENDICARE

ACTIUNE de GRANIȚIUNE și HOTĂRNICII

EXPROPRIAREA PENTRU CAUSA DE UTILITATE PUBLICĂ

de

DIMITRE CHEBABOI

Doctor în drept, Avocat

Se află de vânzare la Tipografia d-lui Gr. Panaitescu Pasagiul Carageorgevici și la Librăria Alcalay.

Prețul 12 Lei

A V I S

Cu începere de la 16/28 Aprilie birourile noastre sunt transferate în strada Lipscani No. 8, etagiul I (casele Bon Gout).

MARMOROSCH, BLANC & Co.

(26)

BUCURESCI